

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ivo Pospíšila, soudkyně Lenky Kaniové a soudce Michala Bobka v právní věci žalobců: **a) L. R., b) nezl. E. R., c) nezl. A.R.**, žalobci b) a c) zastoupeni žalobkyní a) jako zákonnou zástupkyní, všichni zastoupeni Mgr. Vratislavem Tauberem, advokátem se sídlem Lidická 81, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 2. 2024, č. j. OAM-72/ZA-ZA11-D07-R2-2023, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 6. 2024, č. j. 18 Az 2/2024 - 44,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení o kasační stížnosti se pozastavují účinky rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 6. 2024, č. j. 18 Az 2/2024 - 44, a rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 2. 2024, č. j. OAM-72/ZA-ZA11-D07-R2-2023.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Napadeným rozhodnutím žalovaný shledal nepřipustnou žádost o udělení mezinárodní ochrany podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), zastavil řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona o azylu a určil, že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 Nařízení Dublin III je Finská republika. To s ohledem na skutečnost, že žalobkyně a) a nezletilí žalobci b) a c) jsou držiteli víza Finské republiky. Žalobci proti tomuto rozhodnutí brojili žalobou, kterou krajský soud napadeným rozsudkem zamítl. V rámci řízení o žalobě krajský soud přiznal žalobě odkladný účinek.

II. Návrh na přiznání odkladného účinku

[2] Nejvyšší správní soud obdržel ve výše nadepsané věci dne 27. 6. 2024 kasační stížnost žalobců (dále jen „stěžovatelé“), kterou se domáhají zrušení shora označeného rozsudku

krajského soudu, společně s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 107 ve spojení s § 73 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[3] Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatelé odůvodnili tak, že by jim jeho nepřiznáním vznikla újma spočívající zejména ve faktické ztrátě možnosti vystupovat v řízení před krajským soudem osobně, což by mohlo potenciálně mít dopad do jejich práva na spravedlivý proces. Krajský soud z tohoto důvodu žalobě odkladný účinek přiznal a od této doby nedošlo na straně žalobců k žádné změně okolností, která by odůvodňovala opačné rozhodnutí. Naopak došlo k prohloubení vazeb stěžovatelů na území České republiky.

[4] Stěžovatelé se také domnívají, že nevyhověním jejich žádosti by bylo nepřiměřeně zasaženo do práva na rodinný a soukromý život a bylo by také v rozporu s nejlepším zájmem nezletilých dětí, neboť otec žalobců b) a c) pobývá již šest let na území České republiky na základě platné zaměstnanecké karty, je integrován a vytvořil zde pro svou rodinu zázemí. Zvláště stěžovatelé b) a c) by opětovné vycestování brali velmi těžce s ohledem na jejich věk (11 a 14 let). Za dobu svého pobytu na území České republiky, který trvá téměř dva roky, zvládají český jazyk na výborné úrovni, jsou dobrými studenty, zapojují se do mnoha mimoškolních aktivit. Další stěhování, které by obnášelo opětovně se začlenit do zcela jiné společnosti a neznámého prostředí, by mohlo poškodit jejich duševní zdraví a celkový rozvoj. Došlo by tak k nenahraditelné újmě. Následky nepřiznání odkladného účinku by byly zjevně nepřiměřené.

[5] Žalovaný navrhl odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznat, neboť pro přiznání podle něj nejsou splněny podmínky.

III. Posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku

[6] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení návrhu a po zvážení důvodů a skutečností přednesených stěžovateli dospěl k závěru, že jsou naplněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 ve spojení s § 107 s. ř. s.

[7] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud přizná žalobě odkladný účinek, *jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem*. Ve smyslu § 107 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

[8] Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[9] Odkladný účinek má charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy; je koncipován jako *dočasná procesní ochrana stěžovatele jako účastníka řízení před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého soudního, resp. správního rozhodnutí*;

pokračování

přiznáním odkladného účinku je prolamována právní moc rozhodnutí (usnesení NSS ze dne 27. 8. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015 - 38).

[10] V souvislosti s posuzováním újmy hrozící stěžovatelům Nejvyšší správní soud uvádí, že důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy oproti jiným osobám jsou zásadně individuální, závislé na osobě stěžovatelů a jejich konkrétní situaci. Má-li být návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti úspěšný, musí stěžovatelé tvrdit a osvědčit reálnou hrozbu intenzivní újmy, kterou by v návaznosti na samotné vycestování utrpěli. Taková újma může mít povahu zásahu do rodinného života stěžovatelů (např. dlouhodobé odloučení od blízkých příbuzných), zásahu do ustáleného soukromého života (bude se jednat o plně integrované cizince žijící dlouhodobě na území ČR, kteří již v zemi původu postrádají jakékoliv zázemí), povahu zásadních zdravotních důvodů (např. významné zdravotní obtíže bránící odjezdu či neléčitelné v zemi původu s rizikem progresu) nebo výjimečných ekonomických důvodů (např. ztráta významných ekonomických hodnot v důsledku odjezdu spojená s existenčními obtížemi v zemi původu nebo těžký nedostatek prostředků pro návrat v případě úspěchu kasační stížnosti). Rozhodné okolnosti však musí stěžovatelé nejen zcela konkrétně tvrdit, ale také patřičným způsobem doložit (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2023, č. j. 1 Azs 106/2023 - 57).

[11] Předně Nejvyšší soud připomíná, že obecně vyjádřený zájem cizince na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti a s tím související ochrana spravedlivého procesu nemůže být sama o sobě bez dalších individuálních okolností důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 - 38, č. 4039/2020 Sb.). Tento důvod proto kasační soud neshledal důvodným pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[12] Stěžovatelé neosvědčili ani své tvrzení o rodinném zázemí otce stěžovatelů b) a c), které je naopak v rozporu se závěry krajského soudu v bodě 31 napadeného rozsudku a stěžovatelé na ně nijak nereagují.

[13] Naopak potenciální újmu, která odůvodňuje přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, shledal Nejvyšší správní soud v rozporu s nejlepším zájmem nezletilých stěžovatelů b) a c). Stěžovatelé svou argumentaci ohledně jimi tvrzené hrozící újmy staví na skutečnostech, které vyplývají ze správního a soudního spisu. Nezletilí stěžovatelé b) a c) pobývají na území České republiky od roku 2022, plní zde povinnou školní docházku, mají vícero mimoškolních aktivit. Za poslední dva roky se stihli integrovat do kolektivu a naučit se český jazyk. Bezprostřední výkon rozhodnutí, tedy faktické nucené vycestování do Finska, které je pro ně v současnosti neznámým prostředím, před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti by jim tedy mohl způsobit intenzivní újmu.

[14] Z povahy věci nepřichází v úvahu dotčení práv třetích osob a takové dotčení ani nebylo v řízení ze strany žalovaného tvrzeno. Zásah do práv stěžovatelů b) a c) by byl v případě nepřiznání odkladného účinku naopak z výše uvedených důvodů podstatný.

[15] Nejvyšší správní soud se dále zabýval otázkou, zda je splněno i druhé kritérium, tj. zda by přiznání odkladného účinku nebylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008,

č. j. 5 As 17/2008 - 131, č. 1698/2008 Sb. NSS). Odkladný účinek kasační stížnosti neznemožní definitivně výkon správního rozhodnutí, neboť přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti se účinky napadeného rozhodnutí toliko odkládají. Tato věc bude nadto podle § 32 odst. 6 zákona o azylu projednána přednostně a s největším urychlením, nejpozději do 60 dnů ode dne, kdy stěžovatelé doplní kasační stížnost o její důvody. Ani s ohledem na celkovou délku řízení před kasačním soudem proto nemůže být v veřejný zájem přiznáním odkladného účinku ohrožen.

[16] Nejvyšší správní soud proto dovedl naplnění obou shora vymezených podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a proto návrhu vyhověl a kasační stížnosti odkladný účinek přiznal. Je třeba připomenout, že v usnesení ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 - 96, č. 786/2006 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud uvedl, že „[o]dkladný účinek podle § 107 soudního řádu správního může být v řízení o kasační stížnosti přiznán a působit nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu (či jeho části), ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho části), k jehož přezkumu se dotyčné řízení před krajským soudem vedlo.“ Za dané situace se tedy do rozhodnutí o kasační stížnosti pozastavují účinky nejen ve vztahu k napadenému rozsudku krajského soudu, ale především ve vztahu k napadenému rozhodnutí.

[17] Závěrem Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. července 2024

Ivo Pospíšil
předseda senátu